

WIE KRIJGT DE BABY?

Thema's	Het recht op bescherming bij adoptie
Moeilijkheidsgraad	Makkelijk
Leeftijd	10 tot 14 jaar
Groepsgrootte	5 tot 25
Soort activiteit	Brainstorm en groepswork rond adoptie en het recht op bescherming bij adoptie
Samenvatting	Aan de hand van een klassikale brainstorm, een kort verhaal over adoptie en een inleefoefening bespreken de kinderen het recht op adoptie en het belang van het recht op bescherming bij adoptie
Doelstellingen	Kennis maken met het recht op bescherming bij adoptie. Nadenken over redenen waarom kinderen ter adoptie worden afgestaan. Nadenken over elementen waarmee men rekening moet houden om een kind in een adoptiesituatie te beschermen. Zich een oordeel kunnen vormen over argumenten van kandidaat adoptieouders.
Voorbereiding	Druk voor elk kind een kopie van de tekst 'Sproetje' af (zie bijlage). Druk voor elk kind een kopie van de brieven van de kandidaat adoptieouders af (zie bijlage). Druk voor elk kind een kopie van het stramien voor elke coördinator van het groepswork af.
Materiaal	(achtergrondinfo) Toelichting bij Het Kinderrechtenverdrag

Instructies

Stap 1: Inleiding

- Schrijf op het bord het woord 'adoptie' en laat de kinderen alles opschrijven waaraan zij denken bij het lezen van dit woord. Stel verdiepende vragen bij wat de kinderen aanbrengen. Peil naar hun voorkennis inzake adoptie. Schrijf de antwoorden die nog niet op het bord staan in staakwoorden op bord.
 - ✓ Wat is adoptie?
 - ✓ Hebben ze persoonlijke ervaringen; kennen ze geadopteerde kinderen of adoptieouders?
 - ✓ Weten ze er iets over uit de media?
 - ✓ Welke gedachten/gevoelens hebben ze hierbij?

- Je benoemt het recht als één van de kinderrechten en diept wat verder uit.
 - ✓ Welke extra maatregelen zou men misschien kunnen voorzien om kindjes in een adoptiesituatie te beschermen?
 - ✓ Waarom is dat nodig?

Stap 2: Dialoog 'sproetje'

- Je kan op verschillende wijzen deze tekst aanbieden:
 - ✓ Je leest de dialoog expressief voor, als een soort eenakter, waarbij je de verschillende personages uitbeeldt.
 - ✓ Je geeft aan de leerlingen deze tekst als individuele leesopdracht.
 - ✓ Je gebruikt de tekst in een les groepslezen (in groepjes van 4, omwille van de 4 personages).
 - ✓ Je doorloopt de tekst met de hele klas, maar dan deeltje per deeltje en geeft telkens de mogelijkheid tot vragen stellen, en je gaat na of iedereen de inhoud begrijpt.
- Indien je een bespreking aan dit verhaal wil koppelen, kan een keuze uit volgende vragen je op weg helpen (gebaseerd op de 'Vertel eens ...'-methode van Aidan Chambers).
 - ✓ Wat vond je leuk, mooi of goed aan dit verhaal?
 - ✓ Wat vond je niet leuk?
 - ✓ Wat was er moeilijk of onduidelijk?
 - ✓ Zag je bepaalde patronen of verbanden?
 - ✓ Zijn je tijdens het lezen woorden of zinnen opgevallen die je mooi vond? Of lelijk?
 - ✓ Was er in dit verhaal iets dat je zelf al hebt meegemaakt?
 - ✓ Zag je tijdens het lezen het verhaal voor je ogen gebeuren?
 - ✓ Wat ga je je vriendjes over dit verhaal vertellen?
 - ✓ Waar spelen de verschillende delen van het verhaal zich af? Moest je tijdens het lezen aan die plek denken?
 - ✓ Welke verhaalfiguur boeide jou het meest?
 - ✓ Deed één van de karakters je denken aan iemand die je kent? Of aan figuren in andere verhalen?
 - ✓ Was er iemand in het verhaal over wie niks werd gezegd, maar die toch heel belangrijk is voor het verhaal?
 - ✓ Werd ergens duidelijk wat de figuren in het verhaal dachten of voelden?
 - ✓ Had je het gevoel dat je het allemaal zelf meemaakte, dat jij één van de verhaalfiguren was?
 - ✓ We hebben naar elkaar geluisterd en van alles en nog wat over het verhaal gehoord. Heb je je verbaasd over wat iemand zei?

- ✓ Als je nu, nu we zoveel over het verhaal gezegd hebben, nog eens nadenkt, wat vind je er dan het belangrijkste aan?
- Speel in op de reacties van de kinderen, vraag “Hoe weet je dat?” om hen terug naar de tekst en eigen ervaringen te voeren en zo te komen tot uitwisseling en dieper inzicht. N.B. Bied deze vragen zeker niet schriftelijk aan!

Stap 3: Adoptiebureau spelen

- Nu de kinderen kennis hebben opgedaan over adoptie, over het recht en over de mogelijke beleving, daag je hen uit om zelf ‘adoptiebureau’ te spelen en zo hun inzichten toe te passen.
- Verdeel de klas in groepen van 3 à 5 personen. Elke groep speelt een adoptiebureau dat aanvragen van kandidaat adoptieouders ontvangt. Het bureau moet een gemotiveerd oordeel vellen of deze kandidaten kans maken om een kindje te mogen adopteren of niet. Leg het stramien voor het groepswerk klassikaal uit.
- Deel de brieven uit aan elk van de groepen (adoptiebureaus).
- Duid in elke groep een ‘coördinator’ en een secretaris aan. De coördinator leidt de werkzaamheden in het bureau en krijgt als hulpmiddel hiervoor een stramien. De secretaris noteert op een blad papier in twee kolommen de argumenten pro en contra (goede punten en slechte punten). Onderaan het blad komt de beslissing van het bureau: adoptie toegestaan of niet (JA of NEEN).
- Het adoptiebureau bespreekt één na één alle adoptieaanvragen (brieven) en neemt een besluit.

Stap 4: Algemene raad

Daarna organiseer je met alle groepen een ‘algemene raad’. Als leerkracht neem je de leiding. Je stelt de vier dossiers één voor één kort voor op het bord. Je vraagt na elk dossier het besluit van elk van de groepen, met hun argumentatie pro en contra. Je maakt een bondig overzicht ervan op bord. Als er onenigheid is, kan je de argumenten nader laten toelichten. Indien nodig organiseer je een stemming, waarbij bijvoorbeeld een $\frac{3}{4}$ meerderheid nodig is voor een positief advies.

Varianten

Je kan de dialoog ‘Sproetje’ creatief verwerken en als een toneeltje, in poppenkastvorm of als schimmenspel laten opvoeren.

Bijlagen

Stramien adoptiebureau

- Behandel de brieven één na één.
- Laat de leden van het adoptiebureau (de andere groepsleden) in stilte de brief lezen. Laat hen in de tekst moeilijke woorden aanduiden, of zinnen die ze niet begrijpen.
- Vraag of er onduidelijkheden of vragen zijn. Lees de passage nog eens opnieuw. Probeer elkaar uitleg te geven. Als iets dan nog onduidelijk is, vraag dan uitleg aan de leerkracht.
- De leden van het adoptiebureau lezen de brief nogmaals door en duiden met een markeerstift zoveel mogelijk positieve en negatieve punten aan voor deze kandidaat.
- Laat één medewerker zijn goede en slechte punten uitleggen. De anderen kunnen dit bevestigen of tegenspreken. Het is mogelijk dat de medewerkers een verschillende mening hebben. Dat mag. Probeer elkaar dan duidelijk uit te leggen wat de goede en de slechte punten van deze adoptieaanvraag zijn. Probeer bij elk punt een duidelijk besluit te trekken of dit goed of slecht is. De anderen mogen aanvullen.
- De secretaris noteert telkens de goede en slechte punten in de kolommen.
- Voordat over het dossier de beslissing genomen wordt leest de secretaris eerst nog eens alle goede en slechte punten voor.
- Wat beslist het adoptiebureau? Krijgt deze kandidaat-adoptieouder wel of niet een adoptiekindje? (Als er verschillende meningen zijn, kan je hierover discussiëren tot je een besluit hebt waar iedereen achter kan staan.)
 - ✓ Alle leden zeggen JA: beslissing = JA.
 - ✓ Een meerderheid zegt NEEN: beslissing = NEEN.
 - ✓ Een meerderheid zegt JA, maar niet iedereen is het daarmee eens. Je legt dit dossier later voor aan de algemene raad (met alle groepen) die dan beslist.

Tekst 'Sproetje'

Personages: Mama, papa en de zusjes Sofie en Lore.

- (Lore) "Nemen we ééntje mee naar huis, mama?"
- (mama) "Nee, Lore. We komen gewoon even wandelen."
- (Lore) "Waarom niet?"
- (papa) "Ik wil geen hond in huis. En als we een hond nemen, dan haal ik liever een pup."
- (Lore) "Mevrouw zei dat er binnen puppies zitten!"
- (mama) "Nee, Lore. Geen pup uit het asiel."
- (Lore) "Waarom niet?"
- (mama) "Wie weet waar die hondjes vandaan komen en welk baasje ze hebben gehad."
- (Lore) "Daar kunnen die hondjes toch niet aan doen?"
- (mama) "Lore, we nemen géén hond mee uit het asiel."
- (mama) "Wat scheelt er?"
- (Sofie) "Niks."
- (mama) "Je kijkt al de hele middag kwaad. Sinds we van het asiel terug zijn, heb je nog geen woord gezegd."
- (Sofie) "Ik heb geen zin in praten."
- (mama) "Oké. Maar dan mag je wel wat aardiger kijken."
- (Sofie) "Heb ik ook geen zin in!"
- (mama) "Wat scheelt er, Sofie?"
- (Sofie) "Niks."
- (papa) "Wat een donderwolk!"
- (Lore) "Zo loopt ze al heel de namiddag rond."
- (Sofie) "Moet ik altijd lachen? Mag een mens niet eens kwaad zijn."
- (papa) "Waarom ben je kwaad?"
- (Sofie) "LAAT ME MET RUST. WIE WEET WAAR IK VANDAAN KOM?!!"
- (papa) "Hoe bedoel je? Waar je vandaan komt?"
- (Sofie) "Ja! Vraag maar aan mama!"
- (papa) "Ik weet niet wat je bedoelt, Sofie."
- (Sofie) "Nee, Lore. Wie weet waar die hondjes vandaan komen? Wie weet uit welk nest ze komen? En welk baasje ze hebben gehad!"
- (papa) "Sofie, hou nu maar op. Mama heeft gelijk, we nemen geen hond uit het asiel."
- (Sofie) "Ik wil helemaal geen hond!!"
- (papa) "Waar maak je je dan in godsnaam zo druk om?"

(Sofie) "Jullie weten toch ook niet uit welk nest ik kom!! Waaróm hebben jullie me geadopteerd als ik toch maar een vreemd eendje ben?!"

(mama) "Mag ik binnen?"

(Sofie) "Ja."

(mama) "Wil je erover praten?"

(Sofie) "Soms maakt het me zo kwaad."

(mama) "Dat je ons adoptiekind bent?"

(Sofie) "Ja."

(mama) "Je bent ONZE dochter, Sofie."

(Sofie) "Dat weet ik. Maar toch. Ik wou dat ik uit jullie nest kwam."

(mama) "Maakt dat een verschil?"

(Sofie) "Tuurlijk maakt dat een verschil. Lore weet dat ze goed kan tekenen en dat ze dat van papa heeft. Zij weet dat ze dat zwarte haar van jou heeft. Maar van wie heb ik die sproeten? Hield mijn mama ook van zingen? Houdt zij ook van muziek en dansen? Hield zij ook van mij??"

(mama) "Wie kan er nu niet van je houden?"

(Sofie) "Van wie heb ik die sproeten, mama? Niemand in de familie heeft sproeten. Ik ben de enige. Soms denk ik aan mijn echte familie. Ik zie ze allemaal voor me op een familiefeest. Ze hebben allemaal sproeten. En dan kom ik binnen. Ik heb ook sproeten. Maar toch moeten ze me niet. Ik lach en maak mijn wangen bol. Zo kunnen ze er niet naast kijken, naast mijn sproeten op die bolle wangen. Maar toch willen ze me niet. Belachelijk, hé?"

(mama) "Ik weet niet waarom je echte mama je heeft weggegeven, Sofie. Omdat het een gesloten adoptie is, mogen we de verslagen pas inzien als jij meerderjarig bent. Ik kan alleen maar geloven dat je echte mama het uit liefde deed."

(Sofie) "Weet je nog deze zomer dat er een vogeltje onder de boom in de tuin lag?"

(mama) "Ja."

(Sofie) "Soms voel ik me als dat vogeltje. Nog geen vleugeltjes, het nest vlakbij ... Ik kon het nest zien als ik omhoog keek. Er kwam getjilp uit en ik zag twee volwassen mussen heen en weer vliegen voor die andere kleintjes zonder veertjes. Ze deden dat met veel liefde, die twee mussen. Maar er was geen liefde meer voor dat vogeltje enkele meters lager. Waarom niet?"

(mama) "Misschien was dat vogeltje ziek of te zwak? Soms doen mussen dat om de andere in het nest te beschermen."

(Sofie) "Was ik dan ziek of zwak? Mocht ik daarom niet blijven?"

(mama) "Nee. Ik wil zeggen, soms zijn er redenen die we niet kunnen zien. Maar wel goede redenen. Redenen die uit liefde ontstaan."

(Sofie) "Alsof ik de moeite niet waard was. Ongewenst."

(mama) "Tracht het te begrijpen, Sofie."

(Sofie) "Had ze geen geld om voor me te zorgen? Was ze te jong? Was ik een buitenechtelijk kind? Was ze depressief en kon ze niet voor me zorgen? Ik weet het niet. Hoe moet ik het begrijpen als ik het niet weet?"

(mama) "Volgens mij stond het in de sterren geschreven. Het was voorbestemd dat jij bij ons kwam. Ik kan het niet anders zeggen. Het voelde, voelt zo aan. Papa en ik waren onmiddellijk verliefd op jouw snoetje. Je was meteen ons "Sproetje". Jij hoort bij ons."

(Sofie) "Jullie hebben me wel vleugeltjes gegeven. Ik ga ze gebruiken, mama! Dat beloof ik je. Ik ga heel hoog en ver vliegen!"

(mama) "Die vleugeltjes hebben papa en ik je niet gegeven, Sofie. Die had je al. Net zoals je sproeten. Je fladderde er mijn en papa's hart mee binnen."

(Lore) "Mama?"

(mama) "Ja, Lore schat?"

(Lore) "Mogen we dan misschien een kanarie?"

Bijlage: Brief 1

Zaltegem, 8 maart 2007

Beste heer/mevrouw

Mijn vrouw en ik, willen ons kandidaat stellen als adoptieouder. Al meer dan dertig jaar werk ik als landbouwer op mijn eigen boerderij. Ook mijn vrouw werkt op ons bedrijf 'De Zeug'. Mijn vader woont bij ons in. Hij is 92 jaar oud. Van hem heb ik de boerderij geërfd. Hij werkt niet meer op het veld, maar geniet er nog wel van om op het erf rond te lopen. De varkens waren z'n leven, net zoals ze voor mij ook heel veel betekenen.

Het leven als zelfstandige is niet gemakkelijk. Ik ben dan ook trots om te kunnen zeggen dat het bedrijf al drie generaties lang bestaat. Het is hard werken, maar ik zou niks anders willen doen. Het werken met de beesten en met je handen, maakt je sterk. Je leert er ook veel van.

Al dat werk en die kennis wil ik niet verloren laten gaan. Maar jammer genoeg zijn ik en mijn vrouw kinderloos gebleven. Mijn vrouw heeft vroeger drie miskramen gehad, en we hebben daarna de hoop op een eigen kind opgegeven.

De laatste jaren zijn wij ook een 'zorgboerderij'. Dat houdt in dat jongeren die het thuis moeilijk hebben, eventjes bij ons kunnen verblijven. Ze wonen bij ons in en helpen op de boerderij. Zo kunnen die jongens en meisjes hier even hun gedachten op een rijtje zetten. Ook jongens met een handicap komen hier af en toe een handje helpen.

Ik heb mijn vrouw zien opleven met dat jong volk in huis. Ze doet niets liever dan lekker koken voor hen en ze kan heel goed met hen praten. Ikzelf ben niet zo'n prater, maar ben blij wanneer ik hen iets nuttigs kan leren. Sommigen hebben nog nooit eerder met hun handen in de aarde gezeten. Het zijn niet altijd gemakkelijke jongeren, maar we kunnen beiden tegen een stootje.

Door deze ervaring voelen mijn vrouw en ik het gemis van een eigen kind de laatste jaren nog sterker aan. We hebben lang nagedacht en er veel over gepraat, en zijn samen tot de conclusie gekomen dat we een kindje willen adopteren. We zijn overtuigd dat de boerderij een goede plek is voor een gezin. Zowel ik als mijn vrouw zijn 44 jaar oud en we voelen ons nog heel gezond.

Het kindje dat we willen adopteren, mag gerust al wat ouder zijn. Een jongen lijkt ons het beste. Hij zou dan ook de boerderij kunnen overnemen, na ons.

Wij willen ons graag even komen voorstellen op uw bureau, zodat u zelf kan zien dat wij twee brave mensen zijn.

Hoogachtend

Mathilde en Piet

Bijlage: Brief 2

*Peter en Nathalie Janssens
Meerputtenlaan 16
8790 Malputte
064/ 34 56 89
0475/ 87 78 09*

Malputte, 19 februari 2008

Betreft: kandidaatstelling als adoptieouders

Geachte

Wij zijn al vijftien jaar gelukkig getrouwd en gezegend met twee kindjes. Onze Mike en Sanne zijn ondertussen tien en twaalf jaar oud. Ons gezin heeft beslist dat wij ons geluk willen delen met een derde gezinslid. Er is in ons huisje voldoende ruimte en liefde voor een nieuw jongetje of meisje.

Mijn man is bankbediende en ikzelf werk momenteel deeltijds als hoofdopvoedster. We weten dat een adoptie heel duur kan zijn, daarom sparen we al enkele jaren. Omdat mijn man onlangs gepromoveerd is, zal ik binnenkort ook voltijds huismoeder kunnen worden. Het lijkt ons nu het ideale moment om onze adoptiewens concreet te maken. Als dertigers met twee aangename tieners in huis, lijkt de tijd ons rijp.

Daarom richten wij deze brief aan u. Mijn man en ik volgden al een informatiesessie en willen ons graag inschrijven als adoptieouders.

Hopend op een uitnodiging tot gesprek en met vriendelijke groeten

De familie Janssens

Vultewem, 15 april 2008

Beste

Ik ben Mieke Verburcht, een vrouw van negenendertig jaar. Als sinds mijn achttiende weet ik dat ik kinderen wil. Het lot heeft er echter anders over beslist. Na mijn studies als verpleegster ben ik meteen alleen gaan wonen. Ik vond een mooie full-time job in het Sint-Godelieve ziekenhuis. Een mooie carrière en een druk en bewogen leven. Aangezien er weinig tijd overbleef voor sociale contacten of uitgaan, ben ik lang alleen gebleven.

Pas tien jaar later kwam ik een leuke man tegen. Zijn naam is Harold en hij is slager van beroep. We wonen ondertussen al vier jaar samen. Ook Harold wil graag kinderen. In de tijd dat we samen zijn, is onze kinderwens alleen maar gegroeid. We hebben werkelijk al van alles geprobeerd! Van vitaminen tot in vitro. Maar tevergeefs.

Na al die tijd en meerdere pogingen, ben ik nog altijd niet zwanger. Eénmaal dachten we dat het ons gelukt was. Maar ik bleek schijnzwanger te zijn. Je kunt je niet voorstellen hoe ontgoocheld en verdrietig we ons voelden. We waren eventjes zo gelukkig. De kinderkamer stond al helemaal klaar en toen bleek het te mooi om waar te zijn. Het voelde echt alsof we een kindje verloren. Mijn hart bloedde en ik kon me niet meer concentreren op mijn werk. Ik verloor mijn job in het ziekenhuis. Veel mensen zeggen dat we het moeten aanvaarden en ons erbij neerleggen dat we geen kinderen hebben. Ze zeggen dat we moeten blij zijn met wat we hebben en van elkaar moeten genieten. Maar dat kunnen we niet. Ik weet dat ik gemaakt ben om moeder te zijn! En Harold zou zo'n fijne papa zijn. Je zou hem met de kinderen van onze vrienden moeten bezig zien! Hij is een geboren papa. Nee, wij geloven niet dat het de bedoeling is dat wij kinderloos blijven.

Onze hoop op een eigen kindje is zo goed als verdwenen. Adoptie is onze laatste kans op een gezinnetje. We willen graag een binnenlands kindje adopteren. Een buitenlandse adoptie zien we niet zitten. Een Chinees of zwart kindje zou nooit helemaal van ons lijken. Het zou minder echt aanvoelen. Vandaar dat we kiezen voor een kindje uit België (of Nederland eventueel).

We verdienen beiden goed en zouden een kindje een zeer mooie thuis kunnen bieden: een grote tuin met zwembad, een grote eigen kamer, een speelgoedkamer, een veilige buurt, en een toffe mama en papa uiteraard! Ik werk niet langer als verpleegster, maar heb zelf een zaak uit de grond gestampt! Ik heb een eigen trimsalon. Het heet "Beauty" en ik trim, masseer, was, verzorg er allerlei hondjes. Ik doe dat zeer graag.

Maar het zou nog leuker zijn als ik mijn eigen meisje mijn liefde voor honden zou kunnen aanleren! Daarom verstuur ik deze brief. Wij hopen dat u kan helpen om die leegte te vullen. We zouden u eeuwig dankbaar zijn!

Groetjes!

Mieke Verburcht en Harold Berens

Veurnik, 2008-05-08

Onderwerp: inschrijving als adoptieouder

Geachte heer/mevrouw

Ik heb heel veel rond me om gelukkig te zijn. Velen benijden mijn carrière als model en de materiële bezittingen die ik in mijn loopbaan heb kunnen kopen. Ondertussen ben ik negenendertig geworden. Ik heb heel veel van de wereld gezien, heel veel mensen ontmoet en heel veel bijgeleerd. Al die tijd tikte mijn biologische klok verder.

Misschien ben ik nog vruchtbaar genoeg om zelf een kindje te krijgen. Ik heb alle mogelijkheden in mijn hoofd overlopen: BOM-moeder, de spermabank, een goede vriend aanspreken, ... Maar uiteindelijk valt mijn keuze toch heel bewust op adoptie.

Elk kind heeft recht op liefde, zorg en aandacht. Jammer genoeg krijgt niet ieder kind dat. In de landen die ik bezocht als model, heb ik heel wat armoede en ellende gezien. Vaak waren kinderen het grootste slachtoffer van die armoede.

Als vrouw wil ik daarom, nu meer dan ooit, mijn moederinstinct laten spreken. Mijn carrière als model zit erop, en ik werk nu als coach in het modellenbureau. Er is nu veel meer regelmaat. Eén ding is er in al die jaren echter nooit verdwenen, namelijk de eenzaamheid. Ik voel dat ik heel veel liefde heb te geven, maar bezit niemand om het te delen.

Een adoptiekindje en ik, we zouden elkaar ongetwijfeld gelukkig kunnen maken! Ik weet dat ik als alleenstaande vrouw minder kans maak om een kindje te krijgen toegewezen. Maar ik wens ook niet af te wachten tot de geschikte man komt aankloppen. Misschien staan we dan weer jaren verder, en is de kans op een kindje helemaal voorbij. Dat wil ik niet riskeren. Daarom wil ik me graag vandaag nog op de lijst van adoptieouders toevoegen.

Hopelijk geeft u me een kans en kan een maatschappelijk onderzoek aantonen dat ik in mijn eentje voldoende te bieden heb.

Getekend

Laethitia Teulemans